

عنوان مقاله:

نظام تعامل و تطبیق در مواجهه پوران دخت و اسکندر

محل انتشار:

پژوهشنامه ادب حماسی، دوره 15، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

کبری بهمنی - استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی، دورود، ایران.

خلاصه مقاله:

نظام تعامل و تطبیق در مواجهه پوران دخت و اسکندر کبرا بهمنی * استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی واحد دورود، دانش‌گاه آزاد اسلامی، دورود، ایران. تاریخ دریافت: ۲۵/۱۱/۱۳۹۶ تاریخ پذیرش: ۱۵/۵/۱۳۹۷ چکیده قصه‌های عامیانه بلند در بردارنده فضاهای ارزشی و اشکال روایی است که اگرچه در ارتباط تنگاتنگ با حماسه ملی اند، به تناسب بازسازی قصه در طول دوره‌های مختلف و حضور نقال، عناصر و گفتمان‌های عصرهای مختلف را در خود پذیرفته و الگوهای معنایی خود را به تناسب شرایط مختلف تغییر داده‌اند. به تبع این ویژگی بخشی از کار روایت‌شناسی، بررسی نحوه برخورد قصه با فضاهای ارزشی جدید است. زمانی که مینا را بر باور نظام‌بودگی متن قرار می‌دهیم از بررسی روش برخورد متن با داده‌های تازه و تنظیم آن‌ها ناگزیریم. رویکرد نشانه‌معناشناسی از طریق تقلیل روایت به ساختارهای انتزاعی و نحوه سازمان‌دهی آن‌ها علاوه بر بررسی فرایندهای هم‌نشینی و جانشینی در ژرف‌ساخت و روساخت، می‌تواند انواع نظام‌های گفتمانی را در متن تفکیک و تحلیل کند. بخش اسکندرنامه در کتاب داراب‌نامه طرسوسی یکی از متفاوت‌ترین اسکندرنامه‌های ادب فارسی است و داستان چالش دو گفتمان ایرانی و اسلامی را به اسکندر را نشان می‌دهد. با توجه به رویکرد نشانه‌معناشناسی، پرسشی که نویسنده در پژوهش حاضر در پی پاسخ‌گویی به آن است، چگونگی تعامل قصه با داده‌های تازه‌ای است که در آن گنجانده شده است. فرایند هم‌نشینی نشانه‌ها در نحو روایی، بیان‌گر اجزایی است که با پیرنگ داستان ارتباط ساختاری ندارد. بنابراین ابتدا اصول ثابت و جهانی دستور زبان روایت، بررسی و سپس نظام‌های گفتمانی دیگر و سازوکار تولید معنا در آن‌ها نشان داده شده می‌شود. * bahmanikobra@yahoo.com

کلمات کلیدی:

کلیدواژه‌ها: روایت، نشانه معناشناسی، نظام تطبیق، داراب‌نامه طرسوسی، پوران-دخت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1541682>

